

Příručka vznikla za podpory projektového programu:

Podpora implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií v roce 2016

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kolektiv pedagogů ZŠ a MŠ Svatobořice-Mistřín

Motto:

„Zavedení etické výchovy jako předmětu do našich škol není otázkou akademickou ani teoretickou. Je to otázka praktická a v danou chvíli akutní. Tuto otázku nekladou její tvůrci a obhájci, klade ji před nás stav společnosti.“

Prof. PhDr. Petr Piřha

Úvod

Při vstupu dětí do první třídy je patrný trend zhoršujících se sociálních a etických dovedností a schopností, který vyžaduje soustředěnou péči v oblasti prevence a výchovné intervence. V rodinném prostředí je na takovou péči stále méně času a je potřeba podpořit spolupráci s rodiči a jejich zapojení vedoucích k nápravě. Zaznamenáváme zvýšený počet potenciálně nebezpečných jevů v chování dětí, které nelze tolerovat vzhledem k výchově člověka jako plnohodnotného člena společnosti.

V posledních letech zaznamenáváme nárůst počtu dětí s problémy v chování zejména v oblasti etických hodnot, problémů rodinného života, převažujících ekonomických hodnot života. Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka je dnešní nastupující generaci mnohem slabším hnacím motorem motivace ke vzdělávání a sebevzdělávání.

Analýzou našeho základního vzdělávacího dokumentu (ŠVP) a způsobu a cíle vzdělávání jednotlivých oborů, ročníků a předmětů, jsme dospěli k potřebě koordinovat implementaci etické výchovy ve výchovně-vzdělávací činnosti našich pedagogů, zintenzívnit proces začleňování morálně-volných vlastností do základního portfolia běžné výbavy našich žáků. „Nehodit flintu do žita“ s argumentem, že za vše odpovídá rodič.

Nový předmět?

Použiju znovu citaci Prof. PhDr. Petra Piňhy:

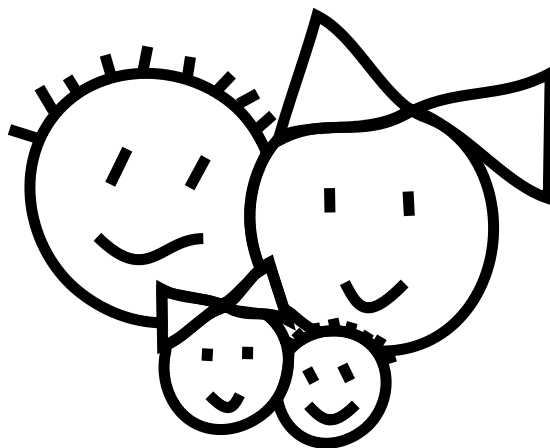
„Jde o to, že etická výchova by se měla jmenovat výchova prosociální, protože vytváří vlastnosti a schopnosti nutné pro život ve společenství. Je to konečně alespoň jakási náhrada za něco, co dítě má získat dříve, než vstoupí do předškolních a školních zařízení. Nemůže ovšem nahradit ono zásadní formování, které označujeme slovem imprinting. Zůstane nutně něčím poněkud knižním, neprožitým, ale naučeným. Bude vždy v nebezpečí technologického behaviorismu, protože může vést k tomu, jak se chovat, ale nemůže založit skutečnou lásku a obětavost.“

S touto myšlenkou se náš pedagogický sbor ztotožnil, nejde dítě naučit něčemu pouhým převáděním aktivit a zkoušením naučených pouček, pokud mi sami se nechováme eticky, nemůžeme tomu naučit ani děti.

Když jsme se zamýšleli nad implementací etické výchovy do výuky na naší vesnické škole, měli jsme v podstatě 2 možnosti. Buď zavést samostatný předmět, nebo implementovat prvky etické výchovy do „běžné“ výuky v ostatních předmětech.

Rozhodli jsme se jít druhou cestou. Nepřišlo nám rozumné volit samostatný předmět, stejně jako čtenářská gramotnost se neučí jen v češtině, ale prolíná se všemi předměty, tak i etika je nedílnou součástí našich životů, našeho vyučování.

Provedli jsme proto formou dotazníku šetření mezi pedagogickým sborem s cílem zjistit, zda během výuky nevyužívají principy etické výchovy a tyto jsme se rozhodli akcentovat. Zjištění bylo svým způsobem očekávatelné, ve výuce je vždy přítomna etická výchova. Ať už je to přístupem pedagoga k žákovi, osobním příkladem, či jinou aktivitou...

Část loga školy reprezentující dobré mezilidské vztahy

Jak na to?

Naše škola se zabývá rozvojem etické výchovy všech dětí školy v rámci běžné výuky i během projektových dnů, exkurzí a jiných aktivit školy. Tento současný stav lze však hodnotit jako nesystémový, s přirozenou duplicitou některých činností a nekoordinací v rámci výuky v jednotlivých předmětech a činnostech školy.

Nelze říct: „Od teď učíme etickou výchovu, protože je všudypřítomná“, je potřeba seznámit se s teorií, nechat proškolit pedagoga, který vše zastřeší a koordinuje a v neposlední řadě je třeba upravit ŠVP (byrokracie je také všudypřítomná).

Projekt jsme začali tím, že se přihlásila paní učitelka, která chtěla absolvovat cca roční školení v oboru etické výchovy. Tím jsme nejen získali odbornou garantku, ale i možnost mít ve sboru člověka, který dané problematice rozumí a nejen cítí, jak by se to mělo dělat. A v neposlední řadě člověka, pro kterého tak nebyl problém implementovat etickou výchovu do našeho ŠVP.

Proškolit sborovnu (tedy všechny pedagogy) bylo také nutným krokem, ovšem školení už bylo podstatně skromnější. Ale i tak přineslo mnoho inspirativních prvků a také možnost seznámit se s báječným člověkem v podobě naší lektorky, která je nám stále nápomocna pomáhat.

Následovala práce každého učitele nad jednotlivými pilíři etické výchovy, promýšlení kam a kdy ve výuce zařadit či zdůraznit již existující prvky etické výchovy. Na první pohled to vypadá jednoduše, ale není. Je potřeba hodně práce, má-li být výsledek opravdový.

Žáci uklízejí okolí obce, učí se tak úctě k přírodě, člověku

Výsledek

Etická výchova se opírá dle definice o 10 základních pilířů. Pro přehlednost výsledků naší práce budeme každý z těchto pilířů doplňovat o námi akcentované aktivity.

Mezilidské vztahy a komunikace.

Dbáme na vytváření pozitivní atmosféry, podporujeme vzájemnou kooperaci, respekt k činnosti druhých a ohleduplnost ve vztazích. Žák není ve vztahu podřízenosti, ale je spíše partnerem. Od uvědomění si tohoto faktu pak vyplývá i chování pedagoga vůči žákovi. Klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich individuálních schopností.

Mezi žáky monitorujeme stav jejich vztahů, zejména osobním zájmem o dění ve třídě, ale i pomocí diagnostických metod (např.: testování tříd na klima ve třídě pomocí testů dostupných na portálu Proskoly.cz)

Normy chování jsou jasně stanoveny školním řádem a je nutné poznamenat, že veškeré disfunkce kolektivu či projevy závadného chování (hrubost, šikana atp.) trestáme. Ano i trest totiž přispívá k normalizaci mezilidských vztahů, jak jinak by se slabší mohl dovolat zastání. Tento trest však není samoučelný, vždy se řeší příčina problému a hledá se cesta k jejímu vyřešení (např. školní adaptační programy vedené psychologem). Rozvíjíme tak morálně volní vlastnosti žáků kladením důrazu na dodržování sjednaných pravidel.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov - téma komunikace a mezilidských vztahů je přímo začleněno v učivu v 7. a 8. ročníku, ale prolíná se učivem občanské výchovy celého druhého stupně

Prv - téma rodina

Čj - omluva, prosba, telefonický hovor, vzkazy (SMS), přání, dopis, mluvený projev

VI, D - panovnické rody, problémy v rodinách

Přv, Př - rodiče, děti, učivo o člověku

Besedy, preventivní a intervenční programy pro žáky ve spolupráci s PPP

Společné vánoční posezení posilující vzájemnou komunikaci

Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.

Důstojnost každého v naší škole je zajištěna pozitivními vztahy, ať už mezi pedagogy nebo žáky nebo mezi pedagogy a žáky. Formálně tuto důstojnost zajišťuje školní řád, ale aby slova na papíře byla přetvářena do činů, je třeba každého pedagoga, aby svým přístupem tato slova naplňoval.

Každý žák je podporován v pozitivním vnímání své osoby. Každý má příležitost být pochválen. Každý pedagog chválí žáky nejen za úspěchy, ale i za posun v jeho výkonech, přístupech. I slabší žák tak zažije úspěch. Ředitel školy v pravidelném raním hlášení školního rozhlasu vyzdvihuje úspěchy našich žáků, chválí konkrétní osoby a prezentuje tak kladné hodnocení před celou školou.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov - začleněno v učivu 8. třídy (Osobnost, Sebepojetí) i 7. třídy (lidská práva)

Čj - rozlišování faktů a názorů v textech (noviny, zpravodajství)

Vkz - balón mého života, deštník sebeúcty

Tv - sportovní výkony, překonávání sama sebe, sledování výkonů

Každý má právo zažít úspěch

Pozitivní hodnocení druhých.

Nedílnou součástí dobré komunikace a atmosféry je hodnocení druhých. V této rovině klademe důraz na kladné hodnocení, na nalezení pozitivních prvků i na zdánlivě negativní zkušenosti, osobě. Není to však za každou cenu a nesmí dojít k posunu významu hodnocení, chyba je hodnocena jako chyba, jen poučením z této chyby lze dojít k pozitivnímu závěru. Každý dělá chyby a každý má právo se z chyby poučit.

Rozvíjíme empatii žáků rozborem textu, filmu a jednání jednotlivců, skupin i vzorů, vždy se snažíme dojít k odpovědi na otázku Proč.

Vedeme žáky k diskusím na různá témata, což formuje jejich názory a učí toleranci názorů druhých.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov - v učivu 8. třídy

Čj - popis osoby, literární hrdina

Tv - sportovní výkony při soutěžích (Basketbalový turnaj, Novoroční laťka, Sportovec školy, Závod do vrchu...)

Cena ředitele školy

Vkz – pozitivní vzkazy

Aj, Nj - můj kamarád

Minigalerie – výstavy

Výstava výrobků žáků ve školní minigalerii

Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.

Vedeme žáky k diskusím na různá témata, což formuje jejich názory a učí toleranci názorů druhých, obzvláště vhodným způsobem je tzv. Školní parlament, kde mají žáci možnost realizovat spolurozhodovací proces ve vedení školy.

Zařazujeme problémovou výuku, což podporuje samostatné řešení problémů žáky.

Výtečným způsobem je též skupinová výuka, kdy jednotliví členové skupiny musí navzájem komunikovat a spolupracovat, spolurozhodovat.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Činnost školního parlamentu

Celoškolní akce - výstavy (Vánoce, Velikonoce)

Pravidla třídy

Práce ve skupině učí děti spolupráci

Komunikace citů.

Nedílnou součástí výuky a interpersonálních vztahů mezi žáky je komunikace citů. Na vhodných příkladech dění ve třídě je vhodné nechat žáky prožít problémovou situaci. Ať už kladnou či zápornou.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov – zahrnuto v učivu 8. třídy (psychické procesy a stavy)

Hv – vánoční, velikonoční tradice (poslech)

skladatelé (životopis, vcítění se do problémů autora)

Čj - dramatizace textu

Vkz - přání spolužákovi k narozeninám

pomoc spolužákovi ve třídě

Vyvolat radost, je zásadní v komunikaci citů

Interpersonální a sociální empatie.

Empatie neboli vcítění se do pocitů druhých je jedním ze stěžejních bodů výchovy jedince, bez této schopnosti je velmi těžké budovat morálně-volní vlastnosti mladého člověka. Je nutné se tomu učit. Ve škole existuje celá řada situací, které lze využít. Ono pověstné „Zkus si představit, co prožívá tvůj spolužák“ je nezbytným prvkem uvědomění si chyby ve svém jednání.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov – prolíná se různými tématy učiva druhého stupně

Aj – dopisy od adoptovaného chlapce Daudy

Pomoc a tolerance k integrovaným žákům

V rodině vše začíná, tam se vše vrací

Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.

Důležitým prvkem v jednání jedince je zvládnutí agresivity a nezdravé soutěživosti. V prostředí pubescentní mládeže je tento prvek jedním z nejdůležitějších úkolů naší školy. Učitel funguje jako moderátor v krizových situacích. Rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků kladením důrazu na dodržování sjednaných pravidel.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Prv – mezilidské vztahy

Ov – přímo v učivu 8. třídy (člověk v sociálních vztazích)

Pokud dáme dětem prostor o přestávce, nemusí ho vyplnit násilím

Reálné a zobrazené vzory.

Nejjednodušší cestou je být vzorem svým žákům, předáváním vlastních zkušeností vedeme k hledání nových hodnot a postojů. Na prvním stupni je tento úkol snazší. S přechodem na stupeň druhý vyžaduje role vzoru mnohem více úsilí. Na naší škole se rovněž snažíme, aby děti poznali i lidi různých povolání, seznámili se s jejich prací a mohli si tak nejen utvořit obraz daného zaměstnání, ale vidět vzor i v daném člověku. Děje se tak při projektových dnech (vojáci, hasiči, záchranáři, ...) nebo například v cyklu přednášek Jaké je být...?, kdy do školy přichází člověk z různého zaměstnání (poslanec, lékař, spisovatel, policista, středoškolský pedagog, uzenář, ...) a vypráví dětem o tom, co jeho povolání obnáší. Rovněž patronem naší školy je mistr světa v jízdě na vysokém kole J. Zimovčák, který už svým přístupem k životu a překonávání překážek je vzorem.

Ve výuce různých předmětů lze pak vyzdvihovat postavy z dějin, které svou morální autoritou mohou být vzorem.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Ov – v učivu 7. třídy (život mezi lidmi, člověk a kultura)

VI, D, Čj, Hv, Tv, Př, Přv, Vv – osobnosti

Jaké je být (forma besedy - 8. a 9. ročník)

Minigalerie – výstavy

Spisovatel J. Jilík při debatě se žáky v cyklu Jaké je být...

Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.

Dbáme na vytváření pozitivní atmosféry, podporujeme vzájemnou kooperaci, respekt k činnosti druhých a ohleduplnost ve vztazích. Snažíme se, aby celková atmosféra školy a jednotlivých tříd vedla k naplňování tohoto pilíře Etické výchovy. Pomoc druhým, spolupráce je běžná při práci ve třídě (ve skupinách atp.).

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

PČ, Vv - dárky deváček pro budoucí prvňáčky

Zátupkovy štafety

Integrovaní žáci - pomoc, spolupráce, vedení, sdílení, prosté kamarádství

Bez spolupráce a přátelství to nejde

Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Je vhodné využívat informací z médií a správně je interpretovat bez předsudků. Lze to v předmětech se sociálně vědním zaměřením, ale třeba i v zeměpise, kde ukázat na příkladu jiných států, co je to válka, skutečná chudoba, vytváří správné povědomí o skutečných problémech.

Na naší škole jsou rovněž podporovány různé sbírky, naše škola je součástí Adopce na dálku, kde jsme adoptovali jedno africké dítě a celá škola se na něj skládá pomocí výtěžku ze sběru druhotných surovin.

Akcentovaná témata v jednotlivých předmětech:

Podpora akce misijní perníčky, sbírky dárků a oblečení pro potřebné, krabice od bot – dárky pro chudé děti

Ov – učivo 9. třídy (globální svět)

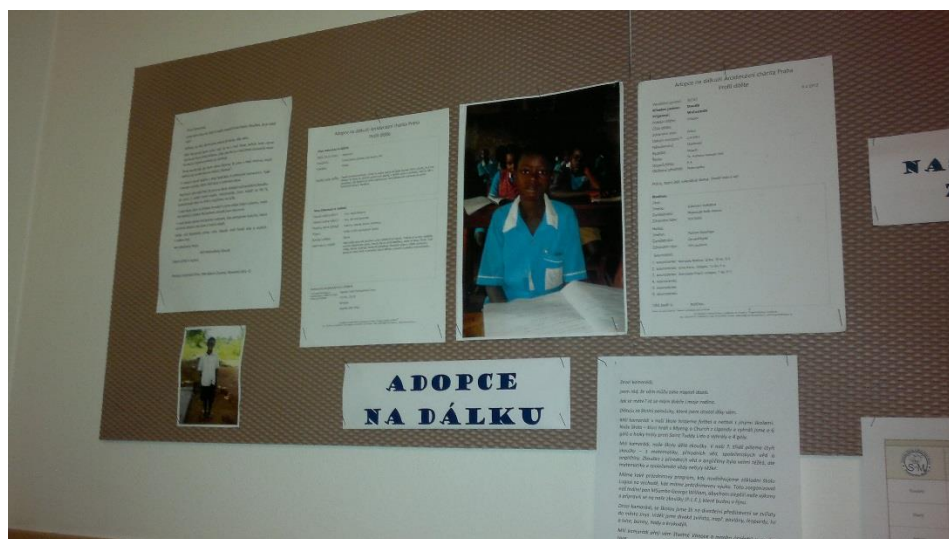
Celá škola - projektové dny - dobrovolný výtěžek na charitu (dlouhodobá podpora projektu Na kole dětem), na dětské oddělení nemocnice v Kyjově

Adopce Daudy (Sběr víček - příspěvek pro studenta v Africe)

Návštěva OÚ, domu s pečovatelskou službou, ústavu pro mentálně postižené a domova důchodců – kulturní vystoupení kroužků školy

Školní parlament – návrhy žáků na sbírku, příspěví lidem v nouzi

Uklid' si svou obec – úklid obce na Den Země

„Náš“ adoptovaný kamarád

Školní řád

I. Obecná ustanovení

1. Na základě ustanovení písmene odstavce 1 § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy.
2. Každý pracovník školy, žák a jeho zákonný zástupce je rovnoprávným členem společenství tvořícího školu a je jedinečnou osobností, která samostatně myslí a jedná a potřebuje být respektována.
3. Každý člen tohoto společenství:
  - je svobodný do té míry, ve které svojí činností neomezuje práva ani odpovědnost ostatních,
  - je odpovědný za své jednání,
  - ke všem členům společenství je tolerantní,
  - je odpovědný za vytváření dobrého partnerského vztahu, který je naplněn úctou, respektem, důvěrou a partnerskou komunikací.
4. Společným cílem všech je napomáhat žákovi v jeho individuálním rozvoji a zrání.
5. Základní podmínkou pro soužití ve škole a pro rozvíjení vzájemných vztahů je srozumitelný, smysluplný a všemi dodržovaný školní řád.

II. Práva a povinnosti žáků

Žák má právo:

1. Na vzdělávání, účast na výuce dle rozvrhu, odpočinek a volný čas.
2. Sám nebo s pomocí svých bližních sdělovat své názory, obhajovat své skutky a diskutovat o nich slušnou formou.
3. Na svobodné myšlení, na svobodnou volbu náboženského vyznání.
4. Na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím, před sociálně-patologickými jevy, před informacemi, které škodí jeho vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku, před všemi formami sexuálního zneužívání, před narkotiky a psychotropními látkami.
5. Na poskytnutí pomoci v nesnázích, v neporozumění učivu.
6. Na zvláštní péči při onemocnění, zdravotním postižení, v případě mimořádného talentu.
7. Aby kázeň ve škole byla zajištěna způsobem slučitelným s lidskou důstojností.
8. O přestávce se volně pohybovat ve všech společných prostorách školy s výjimkou prostor, kde by mohla být ohrožena bezpečnost žáka.
9. Využívat informační centrum, výpočetní techniku, zapojit se do práce kroužků.
10. Být v demokratických volbách zvolen zástupcem třídy v žákovském parlamentu školy a zde předkládat a obhajovat potřeby a zájmy spolužáků i své vlastní (týká se žáků 3. až 9. tříd ZŠ).
11. Odvolat se k řediteli školy, je-li přesvědčen, že jeho činnost nebo jeho chování je kýmkoli z učitelů nesprávně hodnoceno.
12. Od každého pracovníka školy obdržet odpověď na svůj dotaz.
13. Mít zadávány úkoly přiměřeně náročné, rozvíjející a takové, kterým rozumí.
14. Být hodnocen individuálně a objektivně tak, aby dobře rozuměl hodnocení průběhu a výsledků činnosti.
15. Zatelefonovat svým rodičům, lince důvěry apod. i během vyučování, cítí-li se být ohrožen či omezován ve svých základních právech.

Žák je povinen:

1. Při vstupu do školy se v šatně přezouvat a nenechávat zde cenné věci ani peníze.
2. Přicházet do školy tak, aby byl přítomen na začátku hodiny, řádně připraven na vyučování a vybaven potřebnými pomůckami. Mít při vyučování žákovskou knížku, nebo její případné zapomenutí omluvit na začátku vyučovací hodiny.

3. Svůj pozdní příchod do školy co nejdříve omluvit třídnímu učiteli.
4. Řádně a systematicky se připravovat do vyučování.
5. Slušně se chovat k dospělým i jiným žákům, dbát pokynů pedagogických a provozních zaměstnanců, pozdravit každého pracovníka školy, se kterým se v daný den poprvé setká.
6. Každému pracovníkovi slušně a pravdivě odpovědět, ptá-li se na jeho jméno, či jméno spolužáků, nebo jméno a telefonní číslo jeho rodičů a na požádání mu předložit žákovskou knížku.
7. Aktivně se účastnit na samosprávě třídy, která plní určené služby ve třídě dle pokynů vyučujících – služby ve školní jídelně, pomoc učiteli při chystání a odnášení pomůcek, sešitů, péče o třídní knihu.
8. Pokud učitel předem pro přestávku jednotlivým žákům či třídě vymezí další prostor navazující na budovu školy (např. tělocvičnu, hřiště, prostor před budovou školy), tento prostor neopouštět jinak nežli návratem do školní budovy.
9. Chovat se tak, že svým chováním chrání zdraví své i spolužáků. Dodržovat bezpečnostní předpisy a řád odborných učeben. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, piercing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj.
10. Udržovat v pořádku a nepoškozené všechny věci, které tvoří zařízení školy.
11. Řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením, vrátit jej na konci školního roku v řádném stavu. Záměrné poškození zařízení či ztrátu inventáře školy rodiče žáka nahradí.
12. Ztrátu věcí hlásit neprodleně svému třídnímu učiteli.
13. Do školy nosit pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nepřinášet.
14. Ve škole i mimo školu dodržovat pravidla slušného chování a dbát na dobré občanské soužití.
15. Dodržovat tento školní řád.

III. Práva a povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci žáků mají právo:

1. Kdykoliv vstoupit do školy po ohlášení se vedení školy nebo zastupujícímu učiteli.
2. Po nejméně jednodenní domluvě s vedením školy a příslušným učitelem být přítomen vyučování i ostatním činnostem žáka ve škole.
3. Jednat s vedením ZŠ o záležitostech souvisejících se vzděláváním a dalšími činnostmi svého dítěte či svěřence.
4. Být blíže informován od každého učitele o kritériích, podle kterých v jednotlivých předmětech žáky klasifikuje.
5. Vznášet připomínky a podněty k práci školy u vyučujícího nebo u ředitele školy.
6. Být v demokratických volbách zvolen do školské rady, či se stát zástupcem třídy ve výboru Sdružení rodičů a předkládat a obhajovat potřeby a zájmy ostatních zákonných zástupců i své vlastní.
7. Požadovat vyhotovení záznamu o úrazu svého dítěte i v případě, kdy škola záznam o úrazu dle předpisů nevyhotovuje.

Zákonní zástupci žáků jsou povinni:

1. Zajistit, aby žák docházel do školy.
2. Dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.
3. Na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka.
4. Informovat školu o zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání a o případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání (údaje o zdravotním postižení, znevýhodnění).
5. Osobně vyzvednout svého syna, dceru z vyučování v případě nevolnosti či návštěvy lékaře.

6. Oznamovat škole údaje důležité pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a změny v těchto údajích.
7. Vhodně reagovat na zápisy obsažené v žákovské knížce a její pravidelnou kontrolu potvrzovat 1x týdně svým podpisem.
8. Svým jednáním souvisejícím s činností školy přispívat k vytváření pozitivní atmosféry.
9. Uvést do původního stavu majetek školy, který byl úmyslně jejich dítětem poškozen.
10. Dodržovat tento školní řád.

IV. Práva a povinnosti zaměstnanců školy

Zaměstnanci školy mají právo:

1. Na svobodné myšlení a na svobodu náboženského vyznání.
2. Vyjadřovat své názory slovem, písmem, obrazem, jiným způsobem.
3. Na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky.
4. Udělovat žákovi pokyny.
5. Vyžádat si od žáka žákovskou knížku a na místě do ní zapsat své sdělení, případně se žáka dotázat na jeho jméno, jméno jeho třídního učitele a jméno a tel. číslo jeho rodičů.
6. Nesprávné jednání žáků řešit odpovídajícími kroky, které nejsou v rozporu s vyššími normami (zákony, Charta dětských práv, Všeobecná deklarace lidských práv).

Zaměstnanci školy jsou povinni:

1. Plnit úkoly třídního učitele - evidují a kontrolují absenci žáků. Vyžadují od rodičů omluvu nepřítomnosti. Na žádost rodičů uvolňují žáka z vyučování, vždy na základě písemné žádosti o uvolnění. Pravidelně informují rodiče o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žákovských knížek, na konzultačních odpoledních a třídních schůzkách. Kontrolují, zda rodiče sledují zápisy v žákovských knížkách. Třídní učitelé informují ostatní pedagogy o nových skutečnostech zjištěných u žáka.
2. Všichni vyučující dbají na bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech, které přímo souvisejí s výchovou a vzděláváním. Berou ohled na výsledky lékařských zpráv a vyšetření PPP, doporučení výchovného poradce školy a metodika prevence.
3. Pedagogičtí zaměstnanci přicházejí do školy nejméně 5 min. před zahájením vyučování a výchovné činnosti, dostatečně včas před výkonem dohledu nad žáky.
4. Po skončení poslední vyučovací hodiny překontrolují pořádek ve třídě, uzavření oken, uzavření přívodu vody a vypnutí elektrických spotřebičů. Pedagog odchází ze třídy poslední. Třídní knihu odnese do sborovny. Před odchodem z budovy zkontroluje uzavření a zajištění oken a dveří v kabinetech. Ve sborovně se seznámí s přehledem zastupování a dohledů na další dny.
5. Každý zaměstnanec dodržuje předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Zjištěné závady a nedostatky hlásí vedení školy.
6. Sleduje zdravotní stav žáků, při úrazu poskytne první pomoc a zajistí lékařské ošetření. Všichni zaměstnanci jsou povinni oznamovat údaje související s úrazy žáků vedení školy a spolupracovat při vedení evidence úrazů.
7. Zaměstnanec školy nesmí ve škole a na akcích školy užívat, přenášet nebo nabízet návykové látky. Zjistí-li, že některý z žáků nebo zaměstnanců školy užívá, přenáší nebo nabízí návykové látky, je povinen neprodleně toto oznámit vedení školy a metodikovi prevence.
8. Dodržovat zákaz kouření.
9. Používat pouze evidované elektrické spotřebiče.
10. Dodržovat tento školní řád.

V. Docházka do školy

1. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka – písemně nebo telefonicky, po návratu žáka do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Omluvu podepisuje jeden ze zákonných zástupců žáka. Pro omluvení neúčasti žáka ve škole si učitel může vyžádat

prostřednictvím zástupce žáka lékařské potvrzení. Omluvenku předloží žák třídnímu učiteli ihned po návratu do školy.

2. Při předem známé absenci rodiče písemně omlouvají absenci dítěte dopředu. Z jedné vyučovací hodiny uvolňuje příslušný vyučující, na delší dobu uvolňuje třídní učitel. Při předem známé nepřítomnosti žáka trvajícím déle jak dva dny podávají rodiče písemnou žádost třídnímu učiteli.

3. Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.

4. V případě neomluvené absence je škola povinna informovat o záškoláctví příslušný orgán sociálně – právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

VI. Režim školy

1. Škola je otevřena pro příchod žáků od 7:25 do 7:45 hodin, vyučování začíná v 7:45 hodin.

2. Vyučování probíhá podle časového rozvržení vyučovacích hodin a přestávek, které je přílohou č. 1 tohoto řádu. Tyto údaje mají žáci zapsány v žákovských knížkách. Vyučovací hodina trvá 45 min.

3. Přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou desetiminutové, po druhé vyučovací hodině je přestávka 25 min. V tuto přestávku mohou žáci za příznivého počasí pobývat v prostorách venkovního areálu školy a využívat venkovních sportovních zařízení.

4. Žákům je umožněn vstup a pobyt v budově školy 20 min. před dopoledním a o přestávce mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. V jinou dobu vstupují žáci do budovy pouze na vyzvání zaměstnanců školy, kteří nad nimi zajišťují pedagogický dohled. Při pozdějším příchodu žák zazvoní u vchodu školy, představí se a požádá o otevření dveří.

5. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním trvá nejméně 50 minut. Ve zvláštních případech lze zkrátit přestávku na nejméně 30 minut. Žáci, kteří čekají na odpolední vyučování v době polední přestávky ve škole, se zdržují pod dohledem vyučujícího v infocentru školy.

6. Žáci, kteří přicházejí do školy do kroužků, vstupují pouze se svým vedoucím, na kterého čekají před budovou školy nebo v mezidveří.

7. Po příchodu do budovy si žáci odkládají obuv a svršky do šatních skříněk a ihned odcházejí do učeben.

8. V průběhu a po skončení vyučování se žáci v šatnách nezdržují.

9. Dohled nad žáky je zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve školní budově i mimo ni. Plán dohledové činnosti je vyvěšen na všech úsecích.

10. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťují všichni zaměstnanci školy.

11. Žáci, kteří se stravují ve školní jídelně, odcházejí domů ihned po obědě. Žáci, kteří neobědvají ve školní jídelně, odcházejí po skončení vyučování ihned domů.

VII. Režim při akcích mimo školu

1. Pro pořádání mimoškolních akcí platí zvláštní poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků: - exkurze, LVVZ, plavání, školní výlety, kulturní vystoupení, školy v přírodě, turistické kurzy atd.

2. Každá taková akce je předem projednána a schválena vedením školy zejména s ohledem na zajištění BOZP.

3. Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Před takovými akcemi doprovázející učitel poučí žáky o bezpečnosti.

4. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola nejméně jedním pedagogickým pracovníkem školy na každých 25 žáků.

5. Pokud se žáci shromažďují na místě konání akce, je pedagogický dohled zajištěn 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě a v předem určeném čase. Místo a čas shromáždění a skončení akce oznámí pedagog nejméně 2 dny předem zákonným zástupcům žáka zápisem do žákovské knížky, nebo jinou písemnou informací.

6. Délku přestávek při akcích mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví pedagog pověřený vedením akce. Přestávky jsou voleny podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.

7. Pro společné zájezdy tříd, lyžařské kurzy, exkurze, školy v přírodě a turistické kurzy platí zvláštní bezpečnostní předpisy, se kterými jsou žáci předem seznámeni. Při pobytu v ubytovacích zařízeních se žáci podřizují vnitřnímu řádu tohoto zařízení a dbají všech pokynů pracovníků tohoto zařízení.

8. Součástí výuky je také výuka plavání ve 2. a 3. ročníku, škola v přírodě ve 4. ročníku a lyžařský výcvik v 7. ročníku. Těchto aktivit se mohou zúčastnit pouze žáci zdravotně způsobilí, jejichž rodiče o tom dodají škole písemné lékařské potvrzení ne starší jednoho roku.

9. Chování žáka na mimoškolních akcích je součástí celkového hodnocení žáka včetně klasifikace na vysvědčení.

VIII. Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole tak, aby neohrozili zdraví, bezpečnost a majetek svůj ani jiných osob. Nesmí do školy a na akce pořádané školou přinášet návykové látky, alkohol, cigarety ani předměty, které by mohly ohrozit jejich bezpečnost a zdraví. K druhým lidem se chovají bez projevů diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

2. Žákům není dovoleno v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobilou osobou.

3. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému dohledu.

4. Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením.

5. Při výuce v tělocvičně, dílnách a odborných učebnách dodržují žáci specifické bezpečnostní předpisy pro tyto učebny, dané vnitřním řádem odborné učebny. Žáci jsou v první hodině výuky odborně poučeni o bezpečnosti.

6. Pokud žák svým chováním a jednáním ohrozí své zdraví a bezpečnost nebo zdraví a bezpečnost jiných osob, informuje škola zákonného zástupce žáka a podle potřeby další instituce, např. orgány sociálně – právní ochrany, Policii ČR, pedagogicko – psychologickou poradnu a další. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy (podle §10, odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně). Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat a současně není dovoleno do školy vstupovat pod jejich vlivem. Škola je povinna oznámit policejnímu orgánu distribuci omamných psychotropních látek, která je trestným činem (podle § 188 tr. zák.), výskyt omamné látky v prostorách školy nebo přechovávání takové látky žákem.

IX. Závažná porušení školního řádu

Za závažné porušení školního řádu se pokládá:

1. Porušování práva na ochranu osobnosti zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Ve škole a v průběhu akcí školou pořádaných je zakázáno pořizovat (např. mobilním telefonem) a používat obrazové snímky a obrazové i zvukové záznamy týkající se žáků i dospělých.

2. Ohrožování zdraví a bezpečnosti užíváním, nabízením a přenášením návykových látek, kouřením a to ve všech prostorách školy včetně sportovního areálu školy i v průběhu akcí školou pořádaných mimo areál školy.

3. Přinášení věcí ohrožujících zdraví a života, jako jsou např. výbušniny, střelné, sečné a bodné zbraně, zapalovače, sirky, ...

4. Záškoláctví, podvody, lež a šikanování spolužáků. Každý, kdo poruší práva na ochranu osobnosti – fyzickým či slovním napadáním, účastí na něm či pouze přítomností a neoznámí tuto skutečnost, se dopouští závažného porušování školního řádu.

5. Přinášení pornografického materiálu do školy.
6. Poškození školního zařízení, krádeže, vandalismus. Takové jednání bude oznámeno obvodnímu oddělení Policie ČR a orgánu sociálně - právní ochrany.
7. Nepatřičné chování a jednání, které má za následek narušování mezilidských vztahů a které porušuje pravidla chování v demokratické společnosti. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených zákonem č.561/2004.
8. Svévolný odchod z budovy školy v průběhu vyučování či akce pořádané školou.
9. Nerespektování bezpečnostních pravidel, zvláště v odborných učebnách, tělocvičně, venkovním areálu. Z bezpečnostních důvodů není žákům dovoleno používat výtah.
10. Otevření cizí šatní skříňky.
11. Zapnutý mobilní telefon během vyučování.
12. Odebrání přílohy k obědu, na kterou nemá strávník podle objednávky nárok.

Sankce:

1. Pokud ve škole a při akcích pořádaných školou došlo k porušení školního řádu, budou za nepatřičné jednání vyvozeny sankce:

- Napomenutí třídního učitele
- Důtka třídního učitele
- Důtka ředitele školy

2. Chování žáka se na konci každého pololetí zhodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

3. Závažné přestupky – šikanování, krádeže, užívání a nabízení návykových látek budou oznámeny orgánům činným v trestním řízení a orgánům sociálně-právní ochrany.

X. Školní jídelna

1. Vstup do školní jídelny je umožněn:

- od 7.30-7.45 žákům k vyzvednutí náhradní stravenky pro svačinku v kanceláři vedoucí školní jídelny,
- v 10.30 hodin k vyzvednutí náhradní stravenky k obědu.

2. Žáci přicházejí do školní jídelny v přezůvkách a bez svršků. Žáci si před vstupem do jídelny umyjí ruce, přistoupí s táčem k výdejovému okénku, kde po potvrzení objednané stravy obdrží polévku a hlavní jídlo.

3. Nápoj si každý vyzvedne sám podle potřeby z připravené várnice.

4. Po ukončení oběda každý odloží použité nádobí na odkládací stůl pro příjem použitého nádobí.

5. Strávníci se během stravování chovají ohleduplně v souladu s hygienickými a společenskými pravidly. V jídelně konají dohled pedagogičtí pracovníci dle rozpisu dohledové činnosti.

6. Svačinky jsou vydávány v 8:30 – 8:45 pro 1., 2. a 3. ročník, v 9.20 hodin pro 4. a 5. ročník, v 9:25 – 9:45 hod. pro 6. až 9. ročník a zaměstnance školy.

7. Obědy jsou žákům a zaměstnancům školy vydávány od 11:25 do 13:40 hodin.

8. Strávníci se přihlašují ke stravování vyplněním závazné přihlášky. Zaplacením stravného je strávník skutečně přihlášen. Stravné je hrazeno zálohově, lze je platit i v hotovosti přímo v kanceláři vedoucí školní jídelny v době od 7:00 do 15:00 hodin v určený den.

9. K odebírání stravy je nutné si zakoupit čip. Při ztrátě čipu strávník dostane na dobu 5 dnů náhradní stravenky.

10. Dítě má právo na stravu v době přítomnosti ve škole. V případě nemoci lze první den vyzvednout obědy do jídelny v místnosti pro výdej stravy. Další dny je potřeba obědy odhlásit, neboť by byla účtována cena obědů pro cizí strávnický. Vstup do školní jídelny je osobám, které se zde nestravují, z hygienických důvodů zakázán.

11. Přihlásit či odhlásit obědy a svačinky lze předem do 24 hodin – telefonicky na čísle 518 620 289, e-mailem: jidelna@zssvatoborice-mistrin.cz, na terminálu ve školní jídelně nebo přes webovové rozhraní na internetu.

12. Pokud žák zaviní rozbití nádobí, uhradí ho.

XI. Žákovský parlament

1. Žákovský parlament, volený z žáků 3. až 9. tříd ZŠ, je poradním orgánem ředitele školy, který žákům:

a) Umožňuje diskutovat s vedením základní školy a demokratickou cestou hledat a nalézat nejvhodnější řešení problémů, uspokojovat potřeby a zájmy žáků.

b) Garantuje realizaci nalezených řešení.

2. Žákovský parlament spolupracuje zejména s ředitelem základní školy, se sdružením rodičů, se školskou radou a pedagogickými pracovníky.

3. Volí si ze svého středu předsedu a místopředsedu.

4. Žáci v každé třídě od 3. ročníku výše si mohou zvolit 2 parlamentáře třídy - členy žákovského parlamentu školy. Při řešení problémů týkajících se třídy spolupracují parlamentáři zejména s třídním učitelem.

5. Člen žákovského parlamentu má v průběhu jednání možnost předat takový návrh své třídy, který byl při předchozím hlasování ve třídě schválen prostou většinou hlasů. Návrh předkládá za třídu ve formulaci, o které je možno v žákovském parlamentu hlasovat.

6. Pověřený člen parlamentu pořizuje stručný zápis o jednáních a zejména zapisuje výsledky každého hlasování.

7. Volební období je roční - od 1. října do 30. září.

8. Volby se v jednotlivých třídách uskutečňují v průběhu měsíce září.

9. Třída, která si své parlamentáře do 30. 9. nezvolila, nebo žádný její parlamentář se žákovského parlamentu neúčastní, pozbývá možnost spolurozhodovat o dění ve škole, dokud vlastním úsilím tento stav nezmění.

XII. Závěrečná ustanovení

1. Tento školní řád je závazný pro všechny žáky, všechny pracovníky školy a všechny zákonné zástupce žáků. Je zveřejněn v žákovské knižce, na informační tabuli ve škole **a na webových stránkách školy**.

2. Každý člen společenství může navrhnout změnu školního řádu školy, která musí být projednána a schválena v pedagogické radě, v školské radě a v žákovském parlamentu.

3. Příloha č. 1 – Rozvržení vyučovacích hodin a přestávek

4. Příloha č. 2 - Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád) - součást školního řádu jako směrnice č. 18 organizačního řádu školy

5. Školní řád byl schválen na Pedagogické radě, Školské radě a na jednání Školního parlamentu.

Implementace do ŠVP

Zaimplementovat etickou výchovu i „papírově“ do ŠVP je podle nás nejsnadnější pomocí přílohy.

Ukázka přílohy

Etická výchova

Heslem etické výchovy je zlaté pravidlo: Co chceš, aby druzí dělali tobě, dělej i ty jim. Co nechceš, aby druzí dělali tobě, nedělej ani ty jim.

Program etické výchovy naplňuje jeden z výchovných cílů naší školy, kterým je výchova k prosociálnosti, tj. schopnosti učinit něco dobrého pro druhé bez očekávání odměny nebo protislužby. Když si dítě osvojí prosociální postoje a chování, vyrostě s vysokou pravděpodobností v charakterního člověka.

Etická výchova cílí na prevenci mravní devastace mládeže a její snahou je pomoci vychovat morálně vyzrálé osobnosti, které přijaly opravdové mravní hodnoty a dokáží ve svém životě vytvářet harmonické a stabilní vztahy. Etická výchova sehraává důležitou roli při výchově žáků a mnohým z nich může pomoci při vytváření vlastní identity. Jako celek dokáže měnit názory, postoje a chování žáků. Etická výchova se snaží problémy řešit odkrýváním životních alternativ a pozitivního potenciálu jednotlivých žáků. Pro dosažení tohoto cíle se etická výchova nespokojuje jen s podáváním informací o morálních zásadách, ale podporuje jejich pochopení a přijetí mravních norem a napomáhá k osvojení chování, které je s nimi v souladu.

Začleněním etické výchovy je realizován další vzdělávací obsah dotvářející zaměření školy a částečně obsah ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a také ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Během docházky na základní školu žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní. Metody, které používá etická výchova, jsou založené na zážitku, zkušenosti a spolupráci (např. diskuse, besedy, ankety, psychohry, dramatizace, výtvarné aktivity, ...).

K dosažení rozvoje výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- * dbáme na vytváření pozitivní atmosféry, podporujeme vzájemnou kooperaci, respekt k činnosti druhých a ohleduplnost ve vztazích (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);

- * klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich individuálních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);

- * klademe důraz na správnou formulaci a logickou argumentaci v písemném i v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);

- * vedeme žáky ke kvalitní prezentaci svých znalostí a poznatků (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- * zadáváme žákům referáty, což rozvíjí schopnost argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- * zařazujeme formu skupinové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- * vedeme žáky k hromadění informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...), což přispívá k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- * vedeme žáky k diskusím na různá témata, což formuje jejich názory a učí toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- * organizujeme besedy a exkurze, čímž vedeme žáky k porovnávání teoretických znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- * zařazujeme problémovou výuku, což podporuje samostatné řešení problémů žáky (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- * rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků kladením důrazu na dodržování sjednaných pravidel (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- * předáváním vlastních zkušeností vedeme k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- * rozvíjíme empatii žáků rozborem textu, filmu a jednání jednotlivců, skupin i vzorů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- * využíváme metod dramatické výchovy a zážitkové pedagogiky v situacích, které souvisejí s aktuálně probíranými tématy, což formuje názory a postoje žáků (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);

Etická výchova realizuje tématické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova; Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Program etické výchovy má deset stupňů, které jsou po dobu školní docházky následně konkrétně rozvíjeny a podporovány:

* Mezilidské vztahy a komunikace.

Ov - téma komunikace a mezilidských vztahů je přímo začleněno v učivu v 7. a 8. ročníku, ale prolíná se učivem občanské výchovy celého druhého stupně

Prv - téma rodina

Čj - omluva, prosba, telefonický hovor, vzkazy (SMS), přání, dopis, mluvený projev

VI, D - panovnické rody, problémy v rodinách

Prv, Př - rodiče, děti, učivo o člověku

Besedy, preventivní a intervenční programy pro žáky ve spolupráci s PPP

* Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.

Ov - začleněno v učivu 8. třídy (Osobnost, Sebepojetí) i 7. třídy (lidská práva)

Čj - rozlišování faktů a názorů v textech (noviny, zpravodajství)

Vkz -balón mého života, deštník sebeúcty

Tv - sportovní výkony, překonávání sama sebe, sledování výkonů

* Pozitivní hodnocení druhých.

Ov - v učivu 8. třídy

Čj - popis osoby, literární hrdina

Tv - sportovní výkony při soutěžích (Basketbalový turnaj, Novoroční laťka, Sportovec školy, Závod do vrchu...)

Cena ředitele školy

Vkz –pozitivní vzkazy

Aj, Nj - můj kamarád

Minigalerie - výstavy

* Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí

Činnost školního parlamentu

Celoškolní akce - výstavy (Vánoce, Velikonoce)

Pravidla třídy

* Komunikace citů.

Ov – zahrnuto v učivu 8. třídy (psychické procesy a stavy)

Hv – vánoční, velikonoční tradice (poslech)

- skladatelé (životopis, vcítění se do problémů autora)

Čj - dramatizace textu

Vkz - přání spolužákovi k narozeninám

- pomoc spolužákovi ve třídě

* Interpersonální a sociální empatie.

Ov – prolíná se různými tématy učiva druhého stupně

Aj – dopisy od adoptovaného chlapce Daudy

Pomoc a tolerance k integrovaným žákům

* Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.

Prv – mezilidské vztahy

Ov – přímo v učivu 8. třídy (člověk v sociálních vztazích)

VI, D – příklady z dějin

* Reálné a zobrazené vzory.

Ov – v učivu 7. třídy (život mezi lidmi, člověk a kultura)

VI, D, Čj, Hv, Tv, Př, Přv, Vv – osobnosti

Jaké je být (forma besedy - 8. a 9. ročník)

Minigalerie – výstavy

* Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.

Pč, Vv - dárky devátáků pro budoucí prvňáčky

Zátokovy štafety

Integrovaní žáci - pomoc, spolupráce, vedení, sdílení, prosté kamarádství

* Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Podpora akce misijní perníčky, sbírky dárků a oblečení pro potřebné, krabice od bot – dárky pro chudé děti

Ov – učivo 9. třídy (globální svět)

Celá škola - projektové dny - dobrovolný výtěžek na charitu (dlouhodobá podpora projektu Na kole dětem), na dětské oddělení nemocnice v Kyjově

Adopce Daudy (Sběr víček - příspěvek pro studenta v Africe)

Návštěva OÚ, domu s pečovatelskou službou, ústavu pro mentálně postižené a domova důchodců – kulturní vystoupení kroužků školy

Školní parlament – návrhy žáků na sbírku, přispění lidem v nouzi

Uklid' si svou obec

Obsah

Úvod	2
Nový předmět?	3
Jak na to?	4
Výsledek	5
Mezilidské vztahy a komunikace.	5
Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.	6
Pozitivní hodnocení druhých.	7
Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.	8
Komunikace citů.	9
Interpersonální a sociální empatie.	10
Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.	11
Reálné a zobrazené vzory.	12
Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.	13
Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.	14
Školní řád	15
Implementace do ŠVP	22
Ukázka přílohy	22